

experimenty jsou založeny na dvou hlavních prvcích: financování sleduje žáky podle objemu finančních prostředků na jednoho žáka a tato částka závisí na vzdělávacích potřebách dětí (Ladd a Fiske, 2009). Protože částka vouchery je vyšší u dětí s největšími potřebami, školy budou mít větší snahu přitáhnout takové žáky a poskytnout jim zdroje, které se zaměří na jejich potřeby (Levin a Belfield, 2004). Takže celý systém přispěje k menší segregaci.

Ke „sbírání smetany“ může dojít, pokud mají školy naprostou volnost při stanovování kritérií pro přijímání žáků, doby registrace a školného. Například lépe informovaní rodiče mají tendenci zapsat své děti co nejdříve do školy, kterou si vybrali, aby získali místo na těch nejkvalitnějších školách (Ladd, Fiske a Ruijs, 2009). Tomuto postupu se lze vyhnout stanovením přibližně stejných dat k zápisu ve všech školách. Jsou-li politiky pro přijímání žáků do školy stanoveny centrálním nezávislým orgánem, školy mají jen málo příležitostí vybírat si žáky s použitím konkrétních kritérií, z nichž těží jen majetnější žáci. V celé řadě zemí OECD jsou kritéria, která mohou školy použít, omezeny na centrální úrovni. V Chile reforma zavedená v roce 2009 zakázala školám, které jsou financovány z veřejných zdrojů, vybírat si žáky na základě jejich sociálně-ekonomického zázemí nebo podle předchozích výsledků na základních školách (Brandt, 2010)⁹. Ve Švédsku dostávaly nezávislé školy z obecních úřadů 85 % průměru nákladů na žáka a v počátcích tohoto opatření jim bylo povoleno účtovat si ještě malé školné. Nicméně od roku 1997 dostávají nezávislé školy stejný objem finančních prostředků jako školy státní a jakékoliv další školné je zakázáno (viz rámeček 2.6).

Náklady na návštěvu požadované školy, včetně zápisného, mohou rodičům z deprivovaného prostředí bránit, aby si pro své děti zvolili tuto možnost. V některých zemích jsou výběry, které mohou rodiče ve skutečnosti zvažovat, závislé na jejich schopnosti platit. Je tedy možné nabídnout vouchery nebo daňové zvýhodnění, které by snížily finanční zátěž školného pro rodiny s nízkým příjmem. Ostatní náklady, jako jsou náklady na dopravu a náklady, které je třeba vzít v úvahu při péči o dítě před vyučováním a po něm, dodatečné výukové hodiny, uniformy, školní pomůcky, učebnice, školní výlety a dobrovolné příspěvky, by měly být rovněž zváženy, protože, jak ukazuje výzkum, i ty mohou ovlivnit výběr školy (Waslander, Pater a van der Weide, 2010). Vouchery nemusí pokrýt školné v plné výši a, i když výši školného zcela pokryjí, školy si mohou začít účtovat zvýšené školné, což zcela vyloučí žáky z deprivovaných prostředí. V případě Chile, Elacqua (2009) navrhuje, aby se školné stalo jedním z hlavních určujících faktorů stratifikace mezi vouchery na veřejné a soukromé školy.